

Offentliggjort d. 1. april 2017

Skattefrie hæderspriser og medaljer©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Med mellemrum markerer danskere sig på forskellig vis i sportslige, videnskabelige, medicinske, kunstneriske, litterære, designmæssige sammenhænge etc. Hæderen er ofte ledsaget af en kontant belønning. Spørgsmålet opstår derfor, om den kontante belønning er skattepligtig i Danmark. Det er den som hovedregel. Modtagere af olympiske medaljer kan dog nu se frem til skattefrihed af præmiepengene.

Efter de danske skatteregler er udgangspunktet, at personer bosat i Danmark er skattepligtige af indtægter af enhver art.

Princippet om beskatning af alle indtægter gælder endvidere, uanset om indkomsten stammer fra Danmark eller fra udlandet. Som udgangspunkt skal der nemlig også betales skat af indkomst fra udlandet, eksempelvis i form af lønindkomster, renter, kapitalgevinster etc., der stammer fra udenlandske aktiviteter eller investeringer. Dette princip betegnes ”globalindkomst-princippet”. Har man således modtaget en udenlandsk hæderspris for et videnskabeligt arbejde eller en pengegave i forbindelse med en sportslig præstation i udlandet, skal hædersprisen mv. som udgangspunkt beskattes i Danmark.

Kun hvis hædersprisen m.v. er udtrykkeligt undtaget fra beskatning i Danmark, vil skattefritagelse kunne komme på tale helt eller delvist for modtagere bosat i Danmark.

I skattelovgivningen er kun fastsat enkelte, særlige regler om hel eller delvis skattefritagelse af hæderspriser m.v.

Offentliggjort d. 1. april 2017

De begrænsede muligheder for at modtage en hæderspris skattefrit skal ses i lyset af, at Folketinget ikke har ønsket at understøtte legater og priser, der oprettes med bl.a. kommercielle interesser for øje.

Anerkendelse af modtagerens fortjenester

Fælles for særreglerne er, at hædersprisen, anerkendelsen m.v. skal have karakter af, hvad der skattelovgivningen betegnes som ”en anerkendelse af modtagerens fortjenester”. Specielt for hæderspriser til kunstnere kræves det, at der er tale om en anerkendelse af modtagerens *kunstneriske* fortjenester.

Det nærmere indhold af begrebet ”anerkendelse af modtagerens fortjenester”, synes dog ikke at ligge helt fast. Essensen synes imidlertid at være den, at anerkendelsen skal vedrøre modtagerens virke i videre forstand snarere end at være udtryk for en præmiering af en enkelt opgave eller et enkelt værk.

I relation til en af særreglerne, nemlig vedrørende kunstneriske aktiviteter, nævnes således i lovmotiverne det eksempel, at ”Hæderspriser gives typisk til personer, som gennem en længere tidsperiode har været aktive eller gjort sig bemærket inden for genren”. På linie hermed nævnes i Skat’s egen vejledning det eksempel, at anerkendelsen ikke må være ydet på grund af et specielt værk, men skal være ydet som en anerkendelse af modtagerens virke som sådan, som f.eks. en anerkendelse af et helt forfatterskab.

Udover kravet om en anerkendelse af modtagerens fortjenester skal en række konkrete betingelser ligeledes være opfyldt, alt afhængigt af hædersprisen eller gavens karakter.

Hæderspriser fra internationale institutioner

For hæderspriser vil skattefrihed for det første kunne komme på tale for priser, som udbetales i henhold til Nobelstiftelsens Grundstadgar eller som ydes af mellemstatslige organisationer og institutioner, hvori Danmark deltager eller er medlem. Det drejer sig nærmere om hæderspriser, der eventuelt måtte blive uddelt af f.eks. EU, OECD, FN og FN’s underliggende institutioner, eksempelvis UNESCO og FAO, Nordisk Råd og lig-

Offentliggjort d. 1. april 2017

nende organisationer, hvor medlemssammensætningen / deltagerkredsen udelukkende består af stater.

Det er en betingelse for skattefriheden, at der ikke kan ansøges om prisen, og at prisen ydes som et engangsbeløb. Skattefriheden vil således ikke omfatte priser, der har karakter af betaling for en konkret arbejdsydelse, som modtageren har præsteret, eller priser, der træder i stedet for et normalt arbejdsvederlag. Heller ikke priser, som har karakter af studieunderstøttelse til modtageren, er omfattet.

Endvidere er det en betingelse for skattefrihed, at modtagerens "fortjenester", jf. ovenfor, er anerkendelsesværdige ud fra et bredt samfundsmæssigt synspunkt. Dette krav vil som udgangspunkt være opfyldt, når modtagerens fortjenester ud fra en almindelig fremherskende opfattelse kan karakteriseres som almennyttig. Herved tænkes navnlig på modtagerens særlige indsats og virke inden for f.eks. videnskabelige - herunder sygdomsbekæmpende eller forskningsmæssige - kulturelle, miljømæssige, humanitære og undervisningsmæssige områder. Motivet for uddelingen skal alene ligge i en anerkendelse og opmuntring af prismodtagerens særlige virke og indsats. Det betyder, at priser, der uddeles med henblik på at varetage rent politiske, økonomiske eller erhvervsmæssige interesser falder udenfor.

Hæderspriser for kunstneriske fortjenester

Endvidere er der skattefrihed for hæderspriser, som ydes af offentlige midler, legater, kulturelle fonde og lign. samt af erhvervsvirksomheder her i landet eller i udlandet, når hædersprisen udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens *kunstneriske* fortjenester.

Denne særlige bestemmelse blev vedtaget i 2002 som en del af mindre lovpakke med det formål at forbedre vilkårene for kunstnere og gøre det mere attraktivt for virksomheder at investere i kunst for på den måde at fremme trivsel og miljø på arbejdspladsen.

Til forskel fra den tidligere omtalte særregel om hæderspriser fra internationale institutioner, jf. ovenfor, er den her foreliggende særregel om skattefrihed på den ene side be-

Offentliggjort d. 1. april 2017

grænset til priser, der uddeles som en anerkendelse af kunstneriske udfoldelser. På den anden side gælder skattefriheden både priser uddelt af offentlige midler og priser uddelt af erhvervsvirksomheder, fonde m.v.

På linie med den først omtalte regel er det også her en betingelse, at prisen er ydet som et uansøgt engangsbeløb til kunstneren.

I udtalelserne i lovforslaget til denne bestemmelse er på forskellig måde præciseret, at ”prisen” ikke må være en ”betaling” for arbejde udført af kunstneren for den pågældende giver. Det er således tanken at undgå tilfælde, hvor eksempelvis en privat virksomhed betaler kunstneren for udført arbejde med ”skattefri” midler.

Prisen må heller ikke have karakter af en betaling for en ydelse, som modtageren har præsteret, f.eks. en prisopgave eller lignende. Ligeledes vil priser, som har karakter af studieunderstøttelse falde uden for fritagelsesbestemmelsen.

Delvis skattefritagelse for andre priser

Skattelovgivningen indeholder endelig en særlig regel om delvis skattefritagelse for visse andre hæderspriser.

Reglen omfatter gave- og legatbeløb, der er ydet som et engangsbeløb af offentlige midler, legater, kulturelle fonds og lignende i Danmark eller i udlandet, når gaven eller legatet udelukkende har karakter af en anerkendelse af modtagerens fortjenester.

Denne regel er altså på den ene side ikke begrænset til hæderspriser til personer indenfor bestemte fag, brancher m.v., men omfatter kun gaver og legatbeløb fra danske eller udenlandske offentlige midler, legater, kulturelle fonds og lignende.

Den delvise skattefritagelse går nærmere ud på, dels at der er et bundfradrag på 26.800 kr. (2017) og dels, at der kun skal svares skat af 85 pct. af den del af hædersprisen, der overstiger bundfradraget. Modtager en skatteyder f.eks. en hæderspris på 50.000 kr.,

Offentliggjort d. 1. april 2017

skal der svares skat af 50.000 kr. – 26.800 kr. = 23.200 kr. * 0.85 pct., dvs. af i alt 19.720 kr. De 19.720 kr. er personlig indkomst for modtageren.

Også for disse hæderspriser er det en betingelse, at prisen er ydet som et engangsbeløb og ikke har karakter af en betaling for en ydelse, som modtageren har præsteret,

Andre hæderspriser

Hæderspriser mv., der ikke opfylder betingelserne i de ovenfor omtalte regler for hel eller delvis skattefrihed, vil være skattepligtig personlig indkomst for modtageren.

Det samme gælder som udgangspunkt for præmiepenge/bonus og andre former for præmier eller anerkendelser modtaget i konkurrencer, herunder sportslige, akademiske, kunstneriske konkurrencer m.v.

Præmiepenge fra OL

I offentligheden har dog flere gange været rejst spørgsmålet, om det ikke ville være betimeligt at fritage OL-medaljepristagere for skat af præmierne. Enkelte politikere har ligeledes luftet mulighederne for at etablere skattefrihed vedrørende præmiepenge. Liberal Alliance fremsatte på den baggrund i 2008 et beslutningsforslag om vedtagelse af sådanne regler om skattefrihed.

Skatteministeriet har nu offentliggjort et udkast til et lovforslag om skattefrihed af præmiebonus udbetalt til medaljetagere ved de Olympiske og Paralympiske Lege.

De foreslåede særregler om skattefritagelse skal efter lovudkastet kun gælde medaljetagere ved de Olympiske og Paralympiske Lege og skal, bortset fra visse særregler for medaljetagere ved de Paralympiske Lege, kun gælde for præmiebonus udbetalt fra Team Danmark til medaljetagerne.

Særreglerne er i lovudkastet begrundet med et ønske om at yde en særlig anerkendelse til medaljetagere ved verdens største idrætsbegivenhed. Det er i den forbindelse præcise-

Offentliggjort d. 1. april 2017

ret i lovudkastet, at præmiebonus, som udbetales i forbindelse med andre idrætsbegivenheder, *ikke* er omfattet af de foreslåede særregler og altså fortsat vil blive behandlet efter de nu gældende regler, dvs. præmiepengene er skattepligtige.

For medaljetagerne ved sidste års Olympiske og Paralympiske Lege er der den glædelige nyhed i lovudkastet, at de nye regler om skattefritagelse foreslås vedtaget med tilbagevirkende kraft, således at reglerne skal gælde også for 2016.

Hæderspriser af indsamlede midler

I sammenhæng med omtalen af skattereglerne for hæderspriser må også nævnes, at en person skattefrit kan modtage indsamlede beløb (gaver), hvis gaven udelukkende har karakter af ”en anerkendelse af modtagerens fortjenester”.

Ved et ”indsamlet” gavebeløb forstås efter Skat’s praksis både et gavebeløb, hvor indsamlingen henvender sig til offentligheden, og gavebeløb, hvor indsamlingen er sket blandt personalet i en institution eller virksomhed.

Det er herunder et krav, at indsamlingen har været organiseret blandt en vis større personkreds, og at der er tale om en egentlig indsamling. Det er altså ikke tilstrækkeligt, at to, tre eller flere personer slår sig sammen om en gave. En indsamling formidlet via internettet anses efter Skat’s praksis som en egentlig indsamling.

Det er også en forudsætning, at gaven er oppebåret én gang for alle, og at indsamlingen ikke er sket på modtagerens initiativ.

Endelig er det en betingelse, at ydelsen ikke har karakter af vederlag for f.eks. arbejdspræstationer, men kun er udtryk for en anerkendelse af modtagerens fortjenester på specielle områder eller i almindelighed. Der henvises til artiklen i disse spalter den 17. september 2016 med overskriften ”Indsamlinger - er gaven skattefri?”

— o —